

Натисніть тут щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

замовляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Наталя Будна
Марко Беденко

Серія «Вчимося без нудьги»

МАТЕМАТИКА

Дидактичний матеріал
для підготовки
дитини до школи

© 2011
І ААХАЕЇІ А ЁІ ЕАА—АІ АААІ

УДК 373.2
ББК 74.102
Б90

Рецензенти:
кандидат педагогічних наук, доцент
М.В. Козак
вчитель вищої категорії, старший вчитель
Н.Б. Шост

Серію «Вчимося без нудьги» започатковано 2009 року

Будна Наталя, Беденко Марко

Б90 Математика: Дидактичний матеріал для підготовки дитини до школи. —
Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. — 160 с.

(Серія «Вчимося без нудьги»)

ISBN 978-966-10-0676-7 (серія)

ISBN 978-966-10-0841-9

У посібнику подано завдання, зміст яких відповідає Базовій програмі розвитку дитини дошкільного віку “Я у Світі”. Задачі і вправи сприятимуть формуванню знань і вмінь обов’язкового рівня математичної підготовки та логіко-математичному розвитку дошкільнят.

Для вихователів дитячих дошкільних закладів, батьків, учителів, які готують дітей до школи.

УДК 373.2
ББК 74.102

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-0676-7 (серія)
ISBN 978-966-10-0841-9

© Навчальна книга – Богдан,
майнові права, 2012

ПЕРЕДМОВА ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Цей посібник адресовано дітям 4-6 років. Оскільки процес опанування грамоти в малюків відбувається доволі повільно, то у двох перших розділах навчальний матеріал подано без тексту, а запитання та завдання до кожної сторінки наведено у кінці посібника.

Особливостями мислення дошкільнят є те, що вони запам'ятовують переважно цікаву інформацію, можуть продуктивно працювати над певним завданням лише 10-15 хвилин, їм легше вивчати нове через наочно-образне та наочно-дієве сприйняття. Тому посібник містить цікаві додаткові завдання. Наприклад, задачі про каштани і жолуді, які можна розіграти як п'єсу для лялькового театру, та завдання на монетках — найзручнішому для сучасних дітей матеріалі для лічби. Звичайно, можна використовувати і звичний наочний матеріал — лічильні палички, геометричні фігури тощо.

Малюкам важко виконувати рухи, які вимагають чіткої координації: їм легше намалювати кілька разів по 2-3 різні фігурки, ніж рядок однакових фігур. Тому в першій половині посібника подано чимало завдань на розроблення моторики руки.

Цікавим нововведенням є геометричні диктанти. Вихователь читає завдання, розставляючи при цьому потрібні змістові акценти, а діти відповідно змінюють малюнок. Якщо дитина не зрозуміла умови, це одразу буде видно по малюнку.

У структуру посібника органічно вкраплені нестандартні завдання — числові кросворди, числові терези, анаграми тощо. При першій появі зміст цих завдань детально пояснюється, а потім вони подаються за аналогією.

Кожна сторінка (за винятком сс. 106-107) — це окреме заняття. Окрім цього, посібник містить додаткові розділи.

Пропонований посібник доповнює низка інших видань: робочі зошити з математики для підготовки дитини до школи та розвитку дрібної моторики руки, посібники для розвитку просторової уяви, комплекти наочності тощо.

Умовні позначення

2

— номер завдання;

4

— геометричні диктанти;

3

— творчі завдання;

11

— додаткові завдання;

— порівняй;

— кругові приклади.

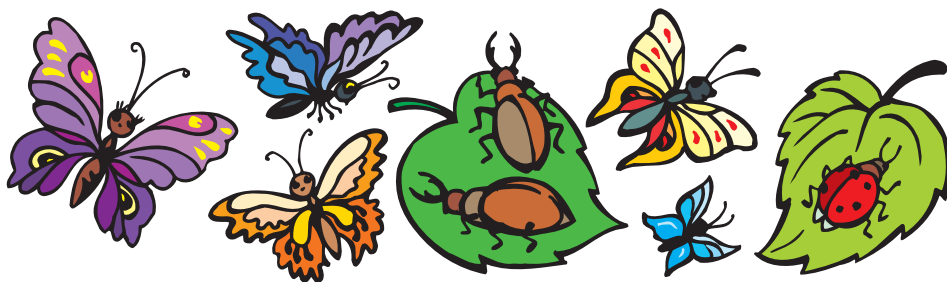
ВЛАСТИВОСТІ ТА ВІДНОШЕННЯ. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ЧИСЛАМИ ПЕРШОГО ДЕСЯТКА

ПРЕДМЕТ. ФІГУРА. ЧИСЛА ВІД 1 ДО 5

1

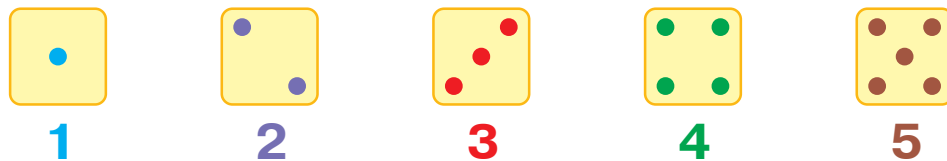
2

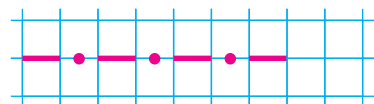
3

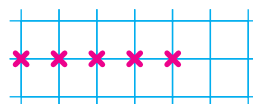
4

5

6

Запитання та завдання

Предмет. Фігура. Числа від 1 до 5 (с. 4)

1. Скільки предметів посуду на столі? Скільки різновидів посуду? Скільки чашок?
2. Скільки метеликів на малюнку? Скільки жуків? Скільки червоних комах?
3. Скільки трикутників? Скільки кругів? Скільки квадратів? Скільки червоних фігур? Скільки синіх? Скільки зелених?
4. На малюнку зображені грані кубика. Полічи крапочки на гранях. Під кожною гранню кількість крапочок записана особливим значком — цифрою. Де ще на сторінці є цифри?

Більше. Менше. Стільки ж (с. 5)

1. Кого більше: коней чи вершників? Чому?
2. Яких фігур менше? Чому ти так думаєш? На скільки менше?
3. Полічи грибочки кожного кольору. Яких грибочків більше: зелених чи червоних? Жовтих чи коричневих? За допомогою грибочків з'ясуй, яке число більше: 1 чи 2? 3 чи 4? 5 чи 4? 3 чи 5? Яких грибочків стільки ж, скільки яблук?
5. Зроби так, щоб кружечків на малюнку стало стільки ж, скільки хрестиків.

Попереду. Позаду. Над. Під. На (с. 6)

1. На скло наклеїли картонні фігури: круг, квадрат, трикутник. Яку фігуру наклеїли першою? другою? третьою? Яка фігура опинилася ближче до нас? Далі від нас? Між іншими фігурами?
2. Скільки птахів на дереві? Скільки над деревом? Знайди і полічи птахів, які сидять на землі. Скільки птахів літає?
3. Як з допомогою ножиць зробити, щоб червоних і синіх квадратів стало однаково? Чи можна це зробити з допомогою олівця?
4. Солдатики хочуть перешикуватися так, щоб ті, яких менше, опинилися попереду тих, яких більше. У якому порядку вишикуються солдатики?
6. Перестав значки так, щоб усі хрестики стояли над кружечками.

Вгору. Вниз. Вище. Нижче (с. 7)

1. Перестав коробки з чашками так, щоб ті, де чашок більше, опинилися вище від тих, де чашок менше. У якому порядку виявляться складеними коробки? Знайди хоч одну коробку, яка опиниться вище, ніж була спочатку; нижче, ніж була спочатку.
2. Скільки жуків над грибом? Скільки під грибом? Де сидять інші жуки?
3. Які фігури зібрані всередині кола? Які за межами кола? (Правильна відповідь — «зелені, сині, чорні», або «не червоні».)
4. Як зробити вежі однаковими, використавши всі кубики?
6. Перестав кружечки на клітинку вниз, а хрестики залиши на місці.

Зліва. Справа. Посередині. Направо. Наліво. Число 6 (с. 8)

1. На малюнку зображені грані кубика. Скільки крапочок на крайній зліва грані? На якій грані крапочок більше? Чому ти так думаєш?
2. Як із числа 5 утворили число 6? Яке число більше: 5 чи 6?
3. На малюнку кожна дитина чимось відрізняється від інших. З'ясуй, чим саме.
4. Скільки кругів на малюнку? Скільки синіх квадратів? Скільки тут не синіх фігур? Яка фігура посередині? Якого вона кольору?
5. В який бік рухаються чоловічки? Чоловічок якого кольору повинен іти за крайнім зліва чоловічком?
7. Перестав кружечки на клітинку вліво, а хрестики залиши на місці.

Закріплення (с. 9)

1. У маленької мавпочки в лівій руці банан, а в правій — ананас. Чому на малюнку банан зображено справа від ананаса? В якій руці тримає банан велика мавпа?
2. Назви пропущені числа.
3. На машині якого кольору написано найбільше число? найменше число?
4. Коли прозору плівку з однією крапкою наклали на плівку з двома крапками, отримали три крапки. Скільки крапок можна отримати в результаті накладання плівки, зображених на другому малюнку?
5. Де більше хрестиків: зліва чи справа? Зміни малюнок, щоб усе стало навпаки.

Число 7 (с. 10)

1. Порахуй дині на малюнку. Їх кількість позначена цифрою справа внизу.
2. Скільки будинків мають один поверх? Скільки будинків мають більше одного поверху? Полічи поверхи у великому будинку. Який будинок ти назвав би багатопверховим?
3. Як із числа 6 утворили число 7? Яке число більше: 6 чи 7?

4. Скільки людей на малюнку? Скільки дітей? Скільки осіб жіночої статі? Знайди на малюнку особу чоловічої статі похилого віку. Як називають таку людину?
6. Перемісти хрестики на клітинку вправо, а кружечки залиши на місці.

Кожний. Всі. Решта. Усі, крім (с. 11)

1. Чи кожне каченя має головний убір? Чи всі каченята в кашкетах? Що на голові у решти каченят? Якого кольору кожна хустинка? Порахуй всі кашкети, крім червоних.
2. Скільки на малюнку фігур? Порахуй всі фігури, крім кругів. Чи можна сказати, що кожна фігура на малюнку — червоного кольору?
3. Які числа пропущені в кожному ряду?
4. Скільки крапок можна отримати в результаті накладання плівок?
6. Зобрази у своєму зошиті всі фігурки, крім прапорців.
7. На якому малюнку хрестик розташований ближче до кружечка? Відтвори цей малюнок у своєму зошиті.

Більше. Менше. Дорівнює (с. 12)

1. На якій шальці терезів жабенят менше? На якій шальці терезів кошенят більше? Обидва знаки (>,<) показують носиком у сторону меншого числа. Запис $1 < 2$ читається так: «Один менше двох». Запис $2 > 1$ читається так: «Два більше одного».
2. Де більше їжачків: зліва чи справа? Де більше ховрашків: зліва чи справа? Запис $2 = 2$ читається так: «Два дорівнює двом».
3. Які числа пропущені?
4. Яких ялинок більше: з прикрасами чи без прикрас?
5. Полічи фігури на малюнку. Чи однакова кількість трикутників і квадратів? Як зробити, щоб квадратиків стало стільки ж, як трикутників?
7. Чого більше: хрестиків чи кружечків? Як зробити, щоб їх стало порівну? Домалюй потрібний значок на вільному місці.

Закріплення (с. 13)

1. Чого в небі більше: літаків чи повітряних куль? Як зробити, щоб їх стало порівну?
2. Прочитай запис під кісточкою доміно. Які знаки треба поставити під іншими кісточками?
3. Які предмети в лівому колі? Які в правому? Які предмети в лівому і правому колах водночас?
5. Порівняй кількість хрестиків та кружечків. Відтвори малюнки у своєму зошиті і постав потрібні знаки (>,<=).

Порівну. Непорівну (с. 14)

1. Розглянь пірамідки. Чи порівну в них кілець?
2. Яка лінія ділить кількість кілець порівну? Які лінії — непорівну?
3. Кого більше: бігунів чи велосипедистів? Як зробити, щоб їх стало порівну?
4. Порівняй і постав знаки >,<=.
6. Які фігури у червоному колі? У синьому колі? Одночасно в червоному і синьому колах?
7. Попрацюй у зошиті. На 2 клітинки нижче від даного хрестика намалюй ще один. На скільки клітинок цей хрестик нижче від кружечка?
8. Розглянь вежі. Чи порівну в них клітинок? До якої вежі треба домалювати клітинки, щоб їх стало порівну?
9. Заштрихуй правий квадратик так, як лівий.

Число 8 (с. 15)

1. Полічи пішаків. Справа цифрою написано їх кількість.
2. Як із числа 7 утворили число 8? Яке число більше: 7 чи 8?
3. Порівняй і постав знаки >,<=.
4. Чого на малюнку більше: білок чи грибів? Чи буде грибів більше, якщо один гриб білки з'їдять?
5. Скільки крапок на лівій половинці кісточки доміно? На правій половинці? На обох половинках разом? Які числа повинні стояти у порожніх клітинках?
7. «Пересади» ялинки так, щоб посередині росла найвища з них, а справа — найнижча.

Дія додавання (с. 16)

1. Скільки кенгуру зліва? Скільки кенгуру справа? Скільки кенгуру разом? За цими запитаннями можна скласти приклад на додавання: $1 + 1 = 2$. Він читається так: «Один додати один буде два», або «До одного додати один дорівнює два». Знак «+» означає «дати». Прочитай два наступні приклади.
2. Усно розв'яжи приклади. Тобі допоможуть малюнки.
3. Яке поросятко більше: живе чи надувне? Яке було більшим, коли іграшкове поросятко не надували?

До с. 82

7. Постав хрестик між кружечками так, щоб від нього до правого кружечка відстань була на 2 клітинки менша, ніж до лівого кружечка.

До с. 84

7. У нижньому рядку намалюй ті самі значки, але так, щоб крайні з них залишились на місці, а «сонечко» опинилось між хрестиком і кружечком.

До с. 90

5. Скільки «сонечок» буде у смужці, якщо перетворити на них всі хрестики і кружечки? Перетвори і перелічи.

До с. 91

7. Познач центр цього квадрата хрестиком, а потім намалюй кружечок так, щоб хрестик опинився між кружечком і «сонечком».

До с. 93

3. Домалюй ще два прапорці, але так, щоб відстані між усіма сусідніми прапорцями були однаковими.

До с. 94

7. Перемісти правий квадратик так, щоб відстані між кружечками і квадратиками були однаковими.

До с. 105

6. Чи можна стверджувати, що всі хрестики розташовані вище, ніж «сонечка»? усі кружечки вище, ніж «сонечка»?

До с. 108

7. «Поверни» малюнок так, щоб у верхньому ряду по краях стояли хрестики.

До с. 109

5. Яких значків найбільше? А яких стане найменше, коли один хрестик та один кружечок перетворити на «сонечка»? Перевір практично.

До с. 110

6. Постав хрестик посередині між кружечками, не беручи до уваги квадратики.

До с. 113

7. Збільш відстань між кружечками на 4 см.

До с. 114

5. Перемісти прямокутний прапорець на 3 клітинки вліво.

До с. 115

3. Намалюй прапорець посередині між прямокутними прапорцями. Чи буде він посередині і між трикутними прапорцями?

До с. 116

4. На відстані 2 клітинок від правого прапорця і 12 клітинок від лівого намалюй ще один прапорець.

До с. 117

6. Заповни порожні клітинки цими значками так, щоб у кожному рядку і кожному стовпчику жоден з них не повторювався.

До с. 118

5. «Поверни» малюнок так, щоб стрілка вказувала напрям угору.

До с. 119

7. «Поверни» малюнок так, щоб жодна стрілка не вказувала напрям угору.

До с. 121

6. «Поверни» малюнок так, щоб більшість стрілок вказували напрям вправо.

До с. 123

3. Чи можна сказати, що вгору спрямовано стільки ж стрілок, як і вправо?

До с. 129

5. Намалюй прапорець посередині між чоловічками.

До с. 131

5. «Посади» ялинку між чоловічками, але ближче до того, що справа.

До с. 133

5. Перемісти кружечок вправо, щоб відстань між кружечками стала такою ж, як між квадратиками.

До с. 136

7. Намалюй прямокутний прапорець на відстані 5 клітинок від крайнього зліва прапорця і на 6 клітинок від крайнього справа прапорця.

До с. 137

5. Перемісти один із кружечків так, щоб відстані між сусідніми кружечками стали однаковими.

До с. 138

7. Перемісти прямокутні прапорці так, щоб відстані між усіма сусідніми прапорцями стали однаковими.

ЗМІСТ

Передмова для дорослих	3
I. Властивості та відношення. Ознайомлення з числами першого десятка	4
II. Числа 1–10 та число 0	30
III. Додавання та віднімання в межах десяти	62
IV. Числа 11–20	105
V. Додавання і віднімання в межах 20	115
VI. Повторення	144
Запитання та завдання	151

Навчальне видання

Будна Наталя Олександрівна
Беденко Марко Васильович

Серія «Вчимося без нудьги»

МАТЕМАТИКА
Дидактичний матеріал
для підготовки дитини до школи

Головний редактор *Б. Будний*
Редактор *І. Чорненька*
Художник *С. Жукова*
Обкладинка *Р. Крамара*
Комп'ютерна верстка *Т. Золоєдової*

Підписано до друку 15.05.2012. Формат 70х100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Прагматика. Умовн. друк. арк. 12,90. Умовн. фарбо-відб. 51,60.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
office@bohdan-books.com, www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-0841-9

9 789661 008419